



בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

07 מרץ 2021

בפני כב' השופט א' דראל

רע"א 2365-03-21 הכשרה חברה לביטוח בע"מ נ' פלוני

**בעניין: הכשרה חברה לביטוח בע"מ
ע"י עו"ד משה א. הרציג**

המבקשת

נגד

פלוני

ע"י עו"ד לורן חדד

המשיב

החלטה

בקשת רשות ערעור על החלטת בית משפט השלום בירושלים (כב' סגן הנשיא, מ' בורשטיין) מיום 14.1.2021 בת.א. 51076-12-18. בהחלטה נושא הבקשה נדחתה בקשת המבקשת להתיר לה להמציא למומחה הרפואי שמונה את פרוטוקול הוועדה הרפואית בענף נכות מעבודה (בקשר עם אותה תאונה).

רקע עובדתי

1. המשיב נפגע בתאונת דרכים, שאירעה ביום 8.3.2012. תאונת הדרכים הייתה גם תאונת עבודה. המשיב הגיש כנגד המבקשת תביעה לפיצוי עבור הנזקים שנגרמו לו, וזאת בהתאם לחוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים, התשל"ה-1975 (להלן: **החוק**). לכתב התביעה שהוגש בת.א. 20546-05-16 צורפו חוות דעת של מומחים רפואיים בתחומי האורתופדיה והנוירולוגיה שמונו בהסכמה עוד בטרם הגשת התביעה. לאחר הגשת התביעה, ביום 2.11.2016, מונתה ד"ר בסיה חבולס ז"ל מומחית רפואית בתחום הפסיכיאטריה.

2. המומחית השלימה את הכנת חוות הדעת, אך בשל אי תשלום שכרה לא העבירה אותה לצדדים. לאחר ארבע בקשות למחיקת כתב ההגנה בשל ההימנעות מתשלום למומחית, ניתן פסק דין בהיעדר הגנה (פסק דין מיום 14.3.2018). בעקבות פסק הדין הגיעו הצדדים להסכמה על ביטולו ותיקון כתב התביעה (שינוי בשם המבקשת). בסופו של דבר חוות הדעת הומצאה לצדדים, ונקבעה בה נכות בגובה של 20%.



בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

07 מרץ 2021

בפני כב' השופט א' דראל

רע"א 2365-03-21 הכשרה חברה לביטוח בע"מ נ' פלוני

3. לאחר מכן הופסקה התובענה, וזאת בעקבות הסכמת הצדדים בדבר הצורך להמתין לקביעת המוסד לביטוח לאומי, בטרם התיק יבשיל למתן הצעת פשרה או לניהול.
4. התביעה הנוכחית, שמתנהלת בבית משפט קמא, הוגשה ביום 23.12.2018 ואליה צורפו שלוש חוות הדעת הרפואיות. לאחר שכתב ההגנה הוגש במקביל להגשת התביעה הורה בית המשפט על הגשת תחשיבי נזק. הצדדים הגישו את התחשיבים ובית המשפט הציע לצדדים הצעת פשרה (החלטה מיום 22.5.2019). משלא ניתנה הסכמה להצעה הורה בית המשפט ביום 18.7.2019 על הגשת תצהירי עדות ראשית. ביום 5.2.2020 התקיימה ישיבת קדם משפט, שבמהלכה הודיע בא כוח המבקשת על רצונו לחקור את המומחית בתחום הפסיכיאטריה.
5. הניסיונות לתאם מועד עם המומחית לחקירה לא צלחו בשל מחלתה, שנמשכה, ובהמשך לכך המומחית נפטרה. ביום 10.11.2020 הגישה המבקשת בקשה לקבוע את נכותו של המשיב לפי קביעת המוסד לביטוח לאומי (שבה נקבע כי לא נותרה לו נכות בתחום הפסיכיאטריה).
6. ביום 25.11.2020 קבע בית משפט כי אין מנוס ממינוי מומחה נוסף בתחום הפסיכיאטריה, ומינה את ד"ר גיא אור, תוך שביקש את עמדת הצדדים באשר להעברת חוות הדעת של ד"ר חבולס ז"ל למומחה שמונה. המבקשת התנגדה בתחילה אך חזרה בה מהתנגדותה להעברת חוות הדעת. לצד זאת המבקשת ביקשה לאפשר לה להעביר למומחה את הפרוטוקולים של הוועדות הרפואיות של המוסד לביטוח לאומי. המשיב התנגד לכך והמבקשת השיבה לתגובתו.

החלטת בית משפט קמא

7. בית משפט קמא דחה את הבקשה, בקבעו כי בענייננו קביעת המוסד לביטוח לאומי אינה מחייבת מכוח סעיף 6ב' לחוק, שכן הוגשה חוות דעת בטרם ניתנה קביעת המוסד.
8. אף שפטירת המומחית הביאה למינוי מומחה נוסף היא איננה "מפקיעה" את חוות דעתה של המומחית שנפטרה ואינה פוגמת בתוקפה. מכאן, שלא ניתן להמציא את קביעות המוסד למומחה, שכן אין מדובר בקביעות מחייבות, שעה שניתנו לאחר מתן חוות הדעת. בית המשפט הפנה בעניין זה לרע"א 271/20 שומרה חברה לביטוח נ' פלוני (12.3.2020) (להלן: עניין שומרה), שם נקבע כי ניתן להציג לפני מומחה אך ורק קביעות מחייבות לפי סעיף 6ב' לחוק. בית המשפט דחה אפוא את הבקשה.



בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

07 מרץ 2021

בפני כב' השופט א' דראל

רע"א 2365-03-21 הכשרה חברה לביטוח בע"מ נ' פלוני

עיקרי הטענות

9. דעתה של המבקשת אינה נוחה מהחלטת בית משפט קמא ומכאן הבקשה למתן רשות ערעור. המבקשת טוענת כי באותה מידה שבה הותר להציג לפני המומחה שמונה, ד"ר אור, את חוות הדעת של ד"ר חבולס ז"ל, בהתאם להלכה הפסוקה, כך מותר לפי הלכת **שומרה** להציג את הפרוטוקולים של הוועדה הרפואית שדנה בעניינו של המשיב.

10. הפרשנות שהמבקשת נותנת להחלטה בעניין **שומרה** היא שניתן להציג את הדו"חות של הוועדות הרפואיות כפי שניתן להציג חוות דעת אחרות של מומחים מטעם בית המשפט שהוגשו באותו הליך, וזאת בשים לב למעמדן של קביעות המוסד לביטוח לאומי, שהמחוקק מייחס להן חזקת אמינות ומקצועיות.

11. לדידה של המבקשת, הדברים שנכתבו בעניין **שומרה** חלים מכוח קל וחומר בענייננו, וכשם שמותרת הצגת חוות דעת של מומחה אחר מטעם בית המשפט, כך ניתן להציג למומחה מטעם בית המשפט את הפרוטוקולים של הוועדות הרפואיות של המוסד לביטוח לאומי.

דיון והכרעה

12. לאחר שעיינתי בבקשה ובטענות המבקשת וכן בהחלטת בית משפט קמא הגעתי לכלל מסקנה כי דין הבקשה להידחות, וזאת אף מבלי לבקש את תגובת המשיב.

13. כפי שציין בית משפט קמא, לאחר פטירתה של ד"ר חבולס ע"ה חוות דעתה נותרת בעינה והפטירה אינה מפקיעה אותה או פוגמת בתוקפה, אלא אך משליכה על היכולת לחקור את המומחית ולהמשיך בהתנהלות ההליך בהיעדרה. משכך, נקבע כי חוות דעת של מומחה שנפטר תועבר למומחה אחר שממונה בנוסף למומחה שנפטר, שיוכל להתייחס אליה ולהתמודד עם האמור בה (רע"א 5472/16 **פלונית נ' פלונית** (13.10.2016), רע"א 4951/05 **אהרון פוקס נ' הדר חברה לביטוח בע"מ** (20.2.2006)).

14. עניין אחר הוא האפשרות להעביר למומחה חוות דעת של מומחה אחר או קביעות של הוועדה הרפואית של המוסד לביטוח לאומי. ככלל לא ניתן להציג לפני מומחה שמונה ביחס לתאונה, את קביעת המוסד לביטוח לאומי בקשר לאותה התאונה, וזאת אף לאחר מתן חוות הדעת (ר' רע"א 8595/07 **אהוד הר-נוף נ' הפול** (19.11.2007) (להלן: עניין הר-נוף)).



בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

07 מרץ 2021

בפני כב' השופט א' דראל

רע"א 2365-03-21 הכשרה חברה לביטוח בע"מ נ' פלוני

15. אשר לאפשרות להצגת הקביעה המחייבת על פי דין לתאונה אחת, למומחה שמתמנה לקבוע נכות בתאונה אחרת - שאלה זו היא שהתעוררה בפרשת **שומרה**. בפרשת **שומרה** היה המשיב מעורב בשתי תאונות דרכים. בעקבות הפגיעה בתאונה הראשונה, הוא הגיש תביעה למוסד לביטוח לאומי נקבעה לו דרגת נכות. לימים הוא נפגע בתאונת דרכים שנייה, ובקשר אליה מונה מומחה רפואי לבדיקתו. השאלה שהתעוררה הייתה האם ניתן להציג לפני המומחה שמונה לבדיקת המשיב ביחס לפגיעתו בתאונה השנייה את קביעת הוועדה הרפואית בעניינה של התאונה הראשונה. על שאלה זו השיב בית המשפט העליון בחיוב. בכך השווה בית המשפט את מעמדה של קביעה מחייבת על-פי דין למעמדה של חוות דעת.
16. פסק הדין בעניין **שומרה** הבהיר כי האפשרות להציג לפני מומחה את קביעת המוסד לביטוח לאומי מותנית בכך שהמדובר בקביעה מחייבת לפי סעיף 6ב' לחוק. המעמד שניתן לקביעה מחייבת נעוץ בכך שיש לראות בקביעה כזו, שניתן היה להגיש לגביה בקשה להתיר הבאת ראיות לסתור, בין שלא הוגשה ובין שהוגשה ונדחתה, ככזו שמעמדה אינו נופל ממעמדה של חוות דעת רפואית ואולי אף גבוה ממנה (פסקאות 21-22).
17. הבחנה זו, אף עולה בקנה אחד עם ההלכה בעניין **הר-נוף**, שכן ככל שהמדובר באותה התאונה (ולא שתי תאונות שונות שרק לגבי אחת מהן יש קביעה מחייבת), ממילא קביעת המוסד לביטוח לאומי אינה קביעה מחייבת ועל-כן, לא ניתן להעביר אותה אל המומחה.
18. המבקשת נתלת בהעברת חוות הדעת של המומחית שנפטרה למומחה שמונה, כנימוק לאפשר את העברת קביעת המוסד לביטוח לאומי בקשר לאותה תאונה למומחה.
19. ההוראה בדבר אפשרות העיון בחוות הדעת של מומחה שנפטר, למומחה הממונה בנוסף נומקה בעניין **פלונית** בכך שחוות הדעת הראשונה שרירה וקיימת וכל שנשללה היא האפשרות לחקור עליה חקירה נגדית. הרציונל, כפי שהובא בהלכת **שומרה**, להצדקת האפשרות להצגת קביעה מחייבת של המוסד לביטוח לאומי, הוא בדיוק זה שאינו מתקיים כאן, שהקביעה הוגשה, ניתנה האפשרות לבקש הבאת ראיות לסתור, וזו לא נוצלה, או שנוצלה אך הבקשה נדחתה, וכך הפכה הקביעה – קביעה מחייבת מכוחו של סעיף 6ב' לחוק.
20. אין בהעברת חוות הדעת של המומחה שנפטר למומחה שמונה כדי להקים זכות שאיננה קיימת להעברת דו"חות של הוועדה הרפואית של המוסד לביטוח לאומי, שלא הפכו קביעה מחייבת על-פי דין.



בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

07 מרץ 2021

בפני כב' השופט א' דראל

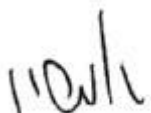
רע"א 2365-03-21 הכשרה חברה לביטוח בע"מ נ' פלוני

סיכום

21. על יסוד כל האמור, לא מצאתי כי נפלה מלפני בית משפט קמא טעות בהחלטתו, ואכן לא ניתן להעביר למומחה שמונה, ד"ר גיא אור, את דו"חות הוועדה הרפואית של המוסד לביטוח לאומי בעניינו של המשיב.

22. הבקשה נדחית. משלא נתבקשה תגובה – אין צו להוצאות. המבקשת פטורה מהמצאת מכתב ההתחייבות המקורי (המצאה שהתחייבה בהחלטת כב' הרשם מיום 2.3.2021).

ניתנה היום, כ"ג אדר תשפ"א, 07 מרץ 2021, בהעדר הצדדים.


ארנון דראל, שופט